

Van:
Transgender Netwerk Nederland

Aan:
Vaste commissie Volksgezondheid, Welzijn en Sport van de Tweede Kamer

Utrecht, 1 juli

Betreft:
Transgenderzorg i.k.v. Algemeen Overleg Specialistische Zorg / Ziekenhuiszorg - 5 juli

Beste commissieleden,

Transgender Netwerk Nederland trok tien jaar geleden al aan de bel over wachtlijsten in de transgenderzorg. Een zwartboek werd aangeboden aan de toenmalige Inspectie Gezondheidszorg. We moeten helaas constateren dat 10 jaar later de ernst van die wachtlijstenproblematiek niet minder is geworden. Daar komt nog bovenop dat, hoewel er meer mensen hun weg vinden naar de transgenderzorg en deze op meer plekken wordt aangeboden, er ook meer mensen zijn met onvrede over hoe ze behandeld worden door de professionals die zij tegenkomen in deze zorg. Recent was er een demonstratie in Amsterdam en op Instagram worden veel voorbeelden van misstanden gedeeld. TNN roept u daarom op om een nog actievere instelling van de minister te vragen voor het oplossen van deze problemen.

De inzet van de kwartiermaker Transgenderzorg heeft absoluut voor verbetering gezorgd in de transgenderzorg op verschillende fronten. Het is ook positief dat er dit jaar al gestart wordt met het proces van het verbeteren van de Zorgstandaard Somatische Transgenderzorg, zodat de nieuwe diagnostische categorieën in de Internationale Classificatie van Ziektes (ICD-11) voor de transgenderzorg daarin een plek krijgen. De inzet van huisartsenzorg binnen de transgenderzorg is nog altijd niet van de grond gekomen, en personeelsgebrek blijft de transgenderzorg parten spelen. Er moeten volgens ons drie zaken gebeuren om deze kwesties op te lossen:

- 1. Zorg voor een plan met tijdspad voor het integreren van transgenderzorg in de huisartsenzorg.**
- 2. Vanwege de omvang van de transgenderzorg zijn er minstens twee universitaire Master-specialisaties Transgenderzorg binnen opleidingen Psychologie nodig, gericht op ondersteuning van trans personen in plaats van diagnostiek. Daarvoor moeten nu afspraken gemaakt worden zodat die in 2022 van start kunnen gaan.**

3. Transgenderleiderschap met doorzettingsmacht is nodig om binnen de gendercentra de diagnostische handelwijze te depathologiseren en te verbeteren.

Dat laatste punt vraagt toelichting. Vijftig jaar transgenderzorg in Nederland heeft in stand gehouden dat transgender personen aan de zijlijn staan en gepathologiseerd worden in de zorg die zij hard nodig hebben. Ze zijn tot niet zo heel lang geleden bij het VU medisch centrum zelfs als werknemer actief geweest. De cisgender psychologen en artsen hebben laten zien, dat zij ondanks hun goede intenties, onvoldoende in staat zijn om al hun transgender patiënten respectvol te behandelen en passende en gedepathologiseerde zorg (conform de nieuwe diagnostische categorieën van de Internationale Classificatie van Ziektes ,ICD-11) aan te bieden.

Er is leiderschap voor nodig om daar verandering in te brengen. Dat leiderschap hoort net als de transgenderzorg gestoeld te zijn op zelfbeschikking. Een trans persoon die zorg nodig heeft weet met de juiste informatie zelf wat voor hen/haar/hem goede zorg is. Na 50 jaar uitsluitend cisgenderleiderschap in de transgenderzorg is het nu tijd om transgenderleiderschap een vaste plek te geven. Niet vanaf de zijlijn vanuit een Genderraad (Amsterdam UMC), TNN of Transvisie, maar binnen het dagelijks bestuur van de gendercentra van de academische ziekenhuizen zelf.

Hiervoor moet de minister samen met Transvisie, TNN, Principle17, Zorgverzekeraars Nederland en de gendercentra een plan opstellen wat eind 2021 in werking kan treden. Wij roepen u op om de minister te overtuigen van transgenderleiderschap in de transgenderzorg en daar actief op te sturen.

Daarnaast ondersteunen wij de blijvende inzet vanuit de kwartiermaker Transgenderzorg en zien voor hem een rol weggelegd op het gebied van huisartsenzorg en opleiding. De aanpak van de problematiek in de transgenderzorg, rond wachtlijsten en gebrek aan zelfbeschikking, vraagt om het stellen van prioriteiten. Uw aandacht en inzet voor trans personen in de transgenderzorg is hard nodig. De gevolgen van de problemen voor trans personen die moeten wachten en zich tot wanhoop gedreven voelen door hun behandelaars vragen behalve om uw empathie vooral om effectieve maatregelen. De drie punten uit deze brief zijn volgens ons op dit moment maatregelen die de verandering kunnen brengen die de transgenderzorg nu nodig heeft.

Met vriendelijke groet,

Brand Berghouwer
voorzitter